

2015

(May)

ECONOMICS

(General)

Course : 601

(Development Economics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. অত দিয়াবোবৰ উত্তৰ দিয়া/শুন্দ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

Answer the following/Choose the correct
answer :

(a) অর্থনৈতিক উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা ?

What do you understand by economic
development?

(3)

(b) তলত দিয়াসকলৰ কোনজনে সমতাপূর্ণ বিকাশ গীঢ়ি
সমৰ্থন কৰে ?

Who of the following supported the
doctrine of balanced growth?

(i) রেগনাৰ নুৰ্ক্সে

Regnar Nurkse

(ii) শিংগাৰ

Singer

(iii) হিৰ্ষকমেন

Hirschman

(iv) ওপৰৰ এজনেও নহয়

None of them

(c) PQLI-ৰ সম্পূর্ণ কপটো লিখা।

Write the full form of PQLI.

(d) 'চক্ৰৰ কাৰ্যকৰণ তত্ত্ব'টো অখণ্টিভিদ কৈইছে
আগবঢ়াইছিল।

(i) সঁচ

(ii) মিছ

The 'theory of circular causation' was
propounded by economist Keynes.

(i) True

(ii) False

(e) তলৰ কোনটো অনুমত দেশ এখনৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

Which of the following is not a
characteristic of an underdeveloped
country?

(i) নিম্ন জনমূলি আয়

Low per capita income

(ii) নিম্ন সঞ্চয়ৰ হাৰ

Low rate of saving

(iii) সংগঠিত নিবনুৰা

Chronic unemployment

(iv) ওপৰৰ এটাৱে নহয়

None of the above

(f) ভাৰতবৰ্ষৰ দ্বাদশ পঞ্চবার্ষিক পৰিকল্পনা কোন চন্ত আৰম্ভ
হৈছিল ?

The Twelfth Five-year plan in India was
started in the year

(i) 2007

(ii) 2009

(iii) 2012

(iv) 2014

(4)

(g) পরিকল্পনার কালছেৰাত ভাৰতবৰ্ষৰ ঘৰবা উৎপাদনালি
কৃষিখণ্ডৰ বৰঙণি

During the planning period, the contribution of agricultural sector to India's domestic product has

- (i) বৃদ্ধি পাইছে
increased
- (ii) হ্রাস পাইছে
decreased
- (iii) একে দৰেই আছে
remained the same
- (iv) ওপৰৰ এটাৱে নহয়
None of the above

(h) 'অসমতাপূৰ্ণ বিকাশ'ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define 'unbalanced growth'.

P15—4500/508

808 (Continued)

P15—4500/508

(Turn Over)

(5)

2. যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ
ভিতৰত) : Write short notes on any four (within 150 words each) :

- (a) আৰ্থিক বিকাশ বনাম আৰ্থিক উন্নয়ন
Economic growth vs. Economic development
- (b) মানৱশক্তি পৰিকল্পনা
Manpower planning
- (c) জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু জীৱনধাৰণৰ মান
Population growth and quality of life
- (d) বজাৰ অধনীতিত পৰিকল্পনাৰ ভূমিকা
Role of planning in market economy
- (e) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত তৃতীয়ক খণ্ডৰ অৱদান
Contribution of tertiary sector in economic development
- (f) অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ সন্দৰ্ভত 'ৰষ্ট'ৰ পৰ্যায়সমূহ
Rostow's stages of economic growth

(6)

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখ। (প্রতিটো ৫০০ শব্দের ভিত্তিত) :
 Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) উন্নয়নশীল দেশ এখনৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। ভাৰতৰ এখন উন্নয়নশীল দেশ হয়নে? তোৱাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি দৰ্শোৱা।

Discuss the basic characteristics of a developing country. Is India a developing country? Justify your answer.

অথবা / Or

- (b) অৰ্থনৈতিক বিকাশৰ সংজ্ঞা দিয়া। অৰ্থনৈতিক বিকাশত প্ৰভাৱ বিস্তৰ কৰা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- Define economic growth. Explain the factors affecting economic growth.
4. (a) অসমতাপূর্ণ বিকাশৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the advantages and disadvantages of unbalanced growth.

অথবা / Or

- (b) অৰ্থনৈতিক বিকাশ সম্পৰ্কীয় সংস্থাপিত আহিটো আলোচনা কৰা। এই আহিব আসোৱাহোৱাৰ কি কি?

Discuss the classical model of economic growth. What are its drawbacks?

P15—4500/508

(Continued)

(7)

5. (a) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত শিক্ষাব স্কুলিকা বৰ্ণনা কৰা।

Explain the role of education in economic development.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

Write short notes on the following :

- (i) উন্নয়নশীল দেশৰ বাবে স্বাস্থ্য নীতি

Health policy for developing countries

- (ii) অসমতা আৰু দৰিদ্ৰতা

Inequality and poverty

6. (a) দেশ এখনৰ উদ্যোগিক উন্নয়নৰ সৈতে জড়িত হৈ থকা সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা।

Discuss the problems associated with industrial development of a country.

অথবা / Or

- (b) কৃষিৰঙুৰ উদ্ভৃত শ্ৰমিকৰ হানান্তৰকৰণৰ কৌশলৰ সন্দৰ্ভত নাৰ্কছৰ দৃষ্টিভঙ্গী ব্যাখ্যা কৰা।

Explain Nurkse's view on the strategies for transferring agriculture surplus workers.

P15—4500/508

808 (Turn Over)

7. (a) উন্নয়নশীল দেশের অর্থনৈতিক উন্নয়নত রাষ্ট্রৰ ভূমিকা
বর্ণনা করা।

11
Describe the role of State in economic
development of developing countries.

অথবা / Or

(b) অর্থনৈতিক উন্নয়নত পরিকল্পনাৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

Evaluate the role of planning in
economic development.

★ ★ ★